

mají platiti pro jednotlivý pracovní poměr, pochopíme, že tato komplikovaná právní situace, jež je praxi těžko stravitelná, nepřispívá k pocitu bezpečnosti a k jistotě právní úpravy pracovního poměru.

Jasná díkce právních předpisů o absolutně platných kolektivních smlouvách, nepřipouště-

jící pochybností o tom, co v pracovním právním poměru je právem, představuje právně politický postulát, jehož maximální realizaci by byla dosud postrádaná jednotná a všeobecná zákonná úprava úplné nevylučitelnosti těchto smluv ve všech druzích pracovních poměrů kolektivně upravovaných.

JUDr. A. FAFL:

Služební příjmy s hlediska obecních dávek (přirážek).

Naskýtá se otázka, zda obce mohou podrobovati příjmy ze služebního poměru obecním dávkám, případně obecním přirážkám.

Tato otázka je dnes aktuální vzhledem k tomu, že obce potřebují pro své stále rostoucí potřeby nových zdrojů příjmů, a že některé malé obce se již o zavedení dávek, postihujících služební příjmy, pokusily. Při tom by obce mohly spatřovati v takové dávce, resp. přirážce netoliko nezbytný nový pramen příjmový, nýbrž zároveň také prostředek k vyrovnání často namítaného nerovnoměrného zatížení obecního poplatnictva, odůvodňovaného tím, že drobní a střední podnikatelé (živnostníci, obchodníci), i majitelé realit přispívají na obecní potřeby značnou měrou obecními přirážkami ke státním daním přímým, zatím co příjemci služebních důchodů, byť i vysokých, jsou vyňati z jakéhokoliv přispívání z těchto důchodů na potřeby obecní, ačkoliv výhod a zařízení obecních stejně užívají.

Zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním, ani vládní nařízení k němu ze dne 27. dubna 1922, č. 143 Sb. z. a n., nemají sice ustanovení o přípustnosti nebo nepřípustnosti dávek (přirážek), postihujících příjmy služební, avšak pokud jde o samostatné dávky obecní, připoustí § 38 tohoto zákona zavedení ještě jiných dávek obecních, nežli oněch, které mohou býti již podle výslovného znění cit. zákona obcí vybírány, takže v rámci tohoto ustanovení mohla by se obec na vybírání takové dávky zásadně usnésti.

K zavedení takové dávky by nemohlo však dojíti, kdyby se dávkou dotčení poplatníci (příjemci služebních platů a mezd) proti usnesení obecního zastupitelstva s úspěchem odvolali, takže by takové usnesení právní moci nenabýlo (§ 40, odst. 1., pokud se týče § 6, odst. 4. a 5. cit. zákona), a ovšem též, kdyby dávka na podkladě pravoplatného usnesení obecního zastupitelstva nebyla resortními ministerstvy povolena.

S těchto hledisk by bylo dále uvésti:

Dávka by mohla postihnouti služební příjem buď tak, že by byla vybírána přímo z tohoto příjmu, anebo tak, že by se vybírala z důchodu, podrobeného státní dani důchodové, čímž by mimo jiné postihovala také výnos z práce. Přirážka by mohla býti ukládána jediné k dani důchodové, poněvadž příjem z poměru služebního státní dani výnosové (kromě dani z vyššího služného) nepodléhá.

Tu jest, pokud jde o formu přirážkovou, třeba poukázati na § 1, zák. čís. 77 z r. 1927, ve znění zák. čís. 169 z r. 1930 Sb. z. a n. a § 18, odst. 3. zák. o přímých daních, čís. 76/1927, ve znění vyhlášky ministra financí č. 227/1936 Sb. z. a n., podle nichž není dovoleno vybírání obecních přirážek ke státní dani důchodové, jakož i na předpis cit. § 1 zák. č. 77/1927 o nepřípustnosti odstupňování obecních přirážek a o nejvyšších sazbách těchto přirážek, ohledně daně z vyššího služného. Pokud jde o formu dávkovou, jest pak si uvědomiti, že ve všech oněch případech, kde jest příjem služební jediným zdanitelným příjmem poplatníkovým, a tudíž také základem daně důchodové, jakož i samozřejmě tam, kde by dávka měla býti vybírána přímo z důchodu, podrobeného státní dani důchodové, znamenala by dávka prakticky přirážku k dani důchodové, takže by byla vlastně obcházením shora citovaných právních předpisů.

Dále nutno zdůrazniti, že příjmy z podnikání a z realit sice podléhají oproti služebním příjmům samosprávným přirážkám, že však naproti tomu jsou mzdy a platy, jakožto příjmy přesně zjistitelné, nepřipouštějící žádného úniku, postíženy daní důchodovou plně, a tím i s ohledem na progresi této daně daleko ostřeji nežli příjmy shora uvedené. Silné daňové zatížení služebních příjmů oproti příjmům ostatním jest nápadně patrné srovnáním poměrně nepatrného celkového výnosu všech státních daní výnosových s výnosem státní daně důchodové, při čemž připadá z důchodu, postiženého touto daní, na mzdy a platy kvota daleko vyšší, nežli jaká by měla na ně připadati s hlediska jejich poměru k ostatním složkám důchodu (viz též

dr. Engliše: »Finanční vědu«). Za tohoto stavu nesnesly by služební příjmy, zejména při nynějším vypětí daňové únosnosti přechodnou přírůžkou k dani důchodové, ještě dalšího zatížení samosprávnými dávkami (přírůžkami), resp. mohlo by se pomýšlet na takové zatížení toliko u vyšších pracovních důchodů, jak tomu již dávno došlo vybiráním samosprávných přírůžek k dani z vyššího služného (přes 100.000 Kč) podle § 184 zákona o přímých daních.

Pokud by obce viděly v této dávce (přírůžce) prostředek k vyrovnání nerovnoměrného rozdělení přírůžkového břemene, bylo by poukázati na to, že toto břemeno stíhá též gážisty jako spotřebitele produktů zemědělských a průmyslových (řemeslných), i spotřeby bytové, ježto osoby, k placení přírůžek povinné, se snaží přesunouti je na spotřebitele, jak se to zejména projevuje přesunutím přírůžek k dani činžovní na nájemníky ve formě zvýšené činže, a pak že přírůžkové úhrady jest použití teprve ke krytí rozpočtového schodku, takže jest k ní přikročiti, až kdyby obec nedosáhla rozpočtové rovnováhy pomocí jiných příjmů obecních (zejména obecních dávek, postihujících pojmově všechno občanstvo).

Konečně nejsou oprávněny námitky, že příjemci služebních požitků nepřispívají ničím

na obecní potřeby, přihlédně-li se též k tomu, že stát byl nucen řešiti úpravu dluhů obcí a okresů podle § 10 zák. č. 77/1927, ve znění čl. I. zák. č. 69 z roku 1935 Sb. z. a n. výnosem státní daně důchodové, který se dosahuje, jak již podotčeno, především zdaněním mezd a platů.

Spíše již povolujícím úřadům (resortním ministerstvům) nežli postiženým poplatníkům by pak příslušelo se zabývatí ještě otázkou, je-li zavedení takové dávky doporučitelné, ježto by podle § 15, čl. 1., lit. e), zák. o přímých daních zkracovala výnos státní daně důchodové, jakož i, je-li její zavedení pro malé obecní svazky přípustné, když se při nynější složitosti hospodářských poměrů často stává, že příjemce služebních požitků čerpá svůj příjem jinde, nežli má své bydliště, takže by způsobila potíže i otázka místní příslušnosti ke zdanění služebního příjmu. Tyto potíže by byly ovšem tím větší, kdyby měla zavedená dávka, případně přírůžka postihovati celý důchod, podrobený státní dani důchodové, poněvadž četné složky tohoto důchodu pramení obvykle v různých místech, a místo bydliště poplatníka je často věci nahodilou (viz dr. Engliše: »Finanční vědu«), nehledíc ani k tomu, že by vázáním se na celý poplatný důchod byly znovu postiženy ony příjmy, které již samosprávným přírůžkám podléhají.

Z rozhodnutí ve věcech pracovních.

Pracovní soudy

§ 1. 2336.

O nárocích úředníků okresních hospodářských založen ze služebních smluv rozhodují soudy. (Rozh. nejv. soudu z 12. VI. 1936, R I 404/36, Váž. obč. 15.281.)

§ 1. 2337.

Jde-li o to, zda k projednání rozepře byl příslušný soud pracovní nebo soud řádný, nelze užití předpisu § 45, první odst. j. n. (Rozh. nejv. soudu z 24. VI. 1936, Rv I 1837/34, Váž. obč. 15.324.)

Žalobce se domáhá na žalovaném náhrady škody, již utrpěl ve výkonu služby. Jest proto základem žalobního nároku služební poměr mezi žalobcem a žalovaným. Rozhodovati o sporech, vzniklých mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem o náhradních nárocích z poměru služebního, jsou však příslušné soudy pracovní (srov. § 1 (1), § 2 c) zák. čis. 131/31 Sb. z. a n.). V souzené věci byla žaloba podána dne 28. listopadu 1932, tudíž poté, kdy nabyl účinnosti zákon o pracovních soudech ze dne 4. července 1931, čis. 131 Sb. z. a n. Co do místní příslušnosti přichází v souzené věci v úvahu obecný soud žalovaného, jenž jest v P. Podle § 1/1 vl. nař. čis. 180/31 byl živnostenský soud v P. přeměněn na samostatný pracovní soud. Bylo proto žalobu podati u pracovního soudu v P. Žaloba však byla podá-

na u krajského soudu v P., jenž se nemohl státi příslušným ani dohodou stran, ježto jde o věc vůbec odňatou řádným soudům (§ 104, 2. odst., j. n.). Jest proto celé řízení zmatečné podle § 477 čis. 3 c. ř. s., kteroužto zmatečnost bylo vysloviti z úřadu (§ 42, 1. odst., j. n.). Ustanovení § 45, 1. odst., j. n., nepřichází v souzené věci v úvahu, ježto nejde o to, zda je příslušným soud sborový či řádný soud okresní, nýbrž jde o to, zda jest příslušným soud řádný či soud mimořádný (pracovní) (srov. rozh. čis. 12.813 Sb. n. s.)*)

§ 11. 2338.

Rozhodovat o stížnosti přisedícího pracovního soudu proti nepřiznání ušlého výdělků je věcí justiční správy. [Rozh. nejv. soudu z 15. IX. 1936, R III 562/36, Úr. sb. 2800.**]

*) Váž. obč. 12.813 (rozh. z 16. IX. 1933, R I 502/33, v »Pracovním právu« č. 648): Předpisu § 45 j. n. jest použití, jde-li o to, zda jest věcně příslušným dovolaný krajský soud či okresní soud, pro jehož obvod nebyl zřízen pracovní soud ani oddělení okresního soudu pro pracovní spory. Přehlédl-li rekursní soud (vrchní soud) předpis § 45 j. n. a odepřel-li krajskému soudu jeho věcnou příslušnost, změnil jeho usnesení, jest dovolací rekurs přípustný a jest z jeho podnětu napadené usnesení zrušiti a odmítnouti rekurs jako nepřipustný.

**) Váž. obč. 13.216 (rozh. z 26. I. 1934, R I 17/34, v »Pracovním právu« č. 831): Rozhodovati o stížnosti přisedícího pracovního soudu proti nepřiznání ušlého výdělků jest věcí justiční správy.